

Den 15. september 2016

Tildelingskriterier for puljen til digitale læremidler 2017

Tildelingskriterierne for 2017 består af en række krav og anbefalinger. De digitale læremidler, der overholder kravene og dermed er tilskudsberettigede, er markeret på Styrelsen for It og Lærings onlinekatalog over læremidler, Materialeplatformen, med et flueben-symbol.

Der er nogle typer af digitale ressourcer, der som følge af kravene i tildelingskriterierne ikke kan opnå tilskud. Der er udarbejdet en liste med eksempler på disse typer af digitale ressourcer. Listen er ikke udtømmende, men bidrager til at eksemplificere og konkretisere kriterierne. Listen kan findes på Materialeplatformens informationsside om it i folkeskolen:

<http://materialeplatform.emu.dk/itifolkeskolen.html>

Ændringer i tildelingskriterierne for 2017

Tildelingskriterierne for 2017 er i vidt omfang en videreførelse af tildelingskriterierne for 2016, men med enkelte ændringer, der understøtter implementeringen af brugerportalinitiativet og samspillet mellem digitale læremidler og digitale læringsplatforme:

- Der indføres et nyt krav om, at det digitale læremiddel skal anvende UNI-Login, såfremt indlogging er nødvendigt.
- Der indføres et nyt krav om, at det digitale læremiddel skal understøtte it-standarderne DK-LOM, DK-Cartridge og DK-LTI.
- Der indføres en ny anbefaling om, at digitale læremidler indbygger funktioner til eksport af læringsindhold og resultater til digitale læringsplatforme, hvor det er relevant.

Krav til de digitale læremidler og kommuner/skoler i 2017

1. Det digitale læremiddel skal anvende UNI-Login, såfremt indlogging er nødvendigt

Der kan kun opnås tilskud til digitale læremidler, der anvender UNI-Login, såfremt indlogging er nødvendigt for at anvende læremidlet.

2. Det digitale læremiddel skal understøtte standarderne DK-LOM, DK-Cartridge og DK-LTI

Der gælder følgende krav til det digitale læremiddel for understøttelse af de tre standarder:

- DK-LOM: Understøttes ved, at det digitale læremiddel registreres på Materialeplatformen jf. krav nr. 8.
- DK-Cartridge: Kræves kun af det digitale læremiddel, der indeholder en funktion til eksport af læringsindhold (fx læringsforløb). Dvs. kravet gælder ikke, hvis forløb skal afvikles i egen portal/eget system.

- DK-LTI: Kræves kun af det digitale læremiddel, der kan returnere et resultat eksternt til fx læringsplatforme.

3. Det digitale læremiddel skal kobles til Fælles Mål

I den nye folkeskole øges fokus på arbejdet med læringsmål, hvor de Forenklede Fælles Mål tydeligt viser, hvad eleverne skal lære. I de Fælles Mål indgår ”it og medier” som et tværgående tema, hvilket betyder, at it integreres i alle fag. I 2015 blev der derfor indført et krav om, at de digitale læremidler skal understøtte og opmærkes mod de Fælles Mål.

De forenklede Fælles Mål består af en række kompetencemål for de forskellige fag og klassetrin med underliggende færdigheds- og viden mål. Kravet om opmærkning betyder, at producenterne i registreringen af læremidlet skal angive, hvilke(t) kompetencemål læremidlet understøtter- og om muligt konkrete færdigheds- og videnmål. Kravet gælder som minimum opmærkning på kompetencemålsniveau, hvilket indebærer angivelse af fag, klassetrin og kompetencemål. En tydelig kobling af de digitale læremidler til Fælles Mål skal understøtte lærerne i deres udvælgelse og anvendelse af digitale læremidler.

Derudover skal de digitale læremidler indeholde inspirationsmateriale til, hvordan det pågældende digitale læremiddel anvendes med udgangspunkt i Fælles Mål. Inspirationsmaterialet skal tage udgangspunkt i Fælles Mål, som læremidlet er opmærket mod på Materialeplatformen, med henblik på at uddybe denne opmærkning. Kravet om inspirationsmateriale vedr. Fælles Mål skal bidrage til at hjælpe skolenes pædagogiske personale med bl.a. udvikling af læringsmålstyret undervisning.

Inspirationsmaterialet kan f.eks. indeholde et eksempel på et undervisningsforløb, som beskrives ved hjælp af den didaktiske ramme for læringsmålstyret undervisning, der består af læringsmål, undervisningsaktiviteter, evaluering og tegn på læring (Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling, 2016: *Arbejdet med læringsmål i folkeskolen. Vejledning*). Derudover anbefales det, at undervisningsforløbet, så vidt muligt, forholder sig til de relevante tværgående temaer i Forenklede Fælles Mål: Innovation og entreprenørskab, It og medier samt Sproglig udvikling.

Læs mere om Fælles Mål på Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestillings vidensportal: <http://ffm.emu.dk/>

Vejledning til opmærkning af Fælles Mål for producenter kan findes på Materialeplatformens informationsside om it i folkeskolen: <http://materialeplatform.emu.dk/itifolkeskolen.html>

4. Det digitale læremiddel skal være produceret til anvendelse i læringsøjemed i grundskolen

Der kan kun opnås tilskud til digitale læremidler, der er målrettet læringssituationer i grundskolen.

5. Det digitale læremiddel skal være online-baseret

Der kan kun opnås tilskud til digitale læremidler, der kan afvikles via internettet eller downloades og afvikles lokalt.

6. Det digitale læremiddel skal have en betydelig grad af interaktivitet

Det digitale læremiddel skal have en betydelig grad af interaktivitet, så det understøtter elevens aktive læreproces og tilegnelse af faglig viden og færdigheder. Se den supplerende beskrivelse af interaktivitet i betydelig grad på Materialeplatformens informationsside om it i folkeskolen:

<http://materialeplatform.emu.dk/itifolkeskolen.html>

Undtaget fra kravet om den betydelige grad af interaktivitet er digitale læremidler, som i sig selv er læse- og skriveteknologi, eller digitale læremidler, hvis hovedintention er bredt at understøtte elever med læse- og skrivevanskeligheder.

7. Digitale læremidler, der købes på licens- eller abonnementsvilkår, skal kunne indkøbes for perioder ned til en måned og må maksimalt købes for en periode på tre år

Det skal være *muligt* at købe det digitale læremiddel i korte perioder helt ned til en måned. Samtidigt kan der kun opnås tilskud til digitale læremidler indkøbt på licens- eller abonnementsvilkår, hvis perioden er på maksimalt tre år. Det betyder endvidere, at der ikke gives tilskud til digitale læremidler indkøbt på abonnements- eller licensordninger, hvor aftalen overstiger en periode på tre år uanset, hvornår aftalen er indgået. Det gælder også den andel af prisen, der dækker adgangen op til tre år, og betaling af rater på aftaler, hvor der resterer betaling af tre år eller mindre.

Muligheden for at købe det digitale læremiddel i perioder ned til en måned reguleres i forholdet mellem køber og producent. Den maksimale varighed på tre år reguleres i forbindelse med udbetaling af tilskud, hvorfor længden på en abonnements- eller licensperiode skal fremgå af den dokumentation, som kommunen indsender til Styrelsen for It og Læring.

8. Det digitale læremiddel skal være registreret på Styrelsen for It og Lærings online katalog Materialeplatformen med en række oplysninger

Der kan kun opnås tilskud til digitale læremidler, der er registreret på Materialeplatformen med et unikt ID-nummer. Det betyder f.eks., at særskilte undervisningsforløb, der ”tilhører” et digitalt læremiddel, skal være registreret i sig selv for at kunne opnå tilskud.

Herudover skal der fremgå oplysninger om:

- Hvilke typer af enheder (smart-phones/tablets/pc'er) og styresystemer det digitale læremiddel kan afvikles i
- Om der er særlige krav til enheder (f.eks. kamera, video, gps) for, at det digitale læremiddel fungerer efter hensigten
- Hvilke webbrowsere det digitale læremiddel kan afvikles i (hvis der er tale om et læremiddel, der downloades og afvikles lokalt, vil det fremgå, at der er tale om ”desktop software”)
- Hvilket autentifikationssystem det digitale læremiddel anvender (jf. krav nr. 1 kan kun opnås tilskud til digitale læremidler, der anvender UNI-Login, såfremt indlogging er nødvendigt)
- Hvilke brugsrettigheder der er til det digitale læremiddel udover dem, som følger af dansk ophavsret

Ovenstående oplysningskrav skal bidrage til at skabe gennemsigtighed. Oplysningerne fremgår på læremidlets bogkort på Materialeplatformen under fanebladet ”Yderligere oplysninger”. Bemærk, at der ikke er tale om krav til konkrete styresystemer, webbrowsere mv., men alene krav til, at oplysningerne fremgår. Rigtigheden af de angivne oplysninger reguleres i forholdet mellem køber og producent.

9. Det digitale læremiddel skal tillade anvendelse af læse- og skriveteknologi

Digitale læremidler skal være tilgængelige for læse- og skriveteknologi. Det betyder, at det digitale læremiddel skal tillade anvendelse af værktøjer til dette. Se den uddybende beskrivelse på Materialeplatformens informationsside om it i folkeskolen: <http://materialeplatform.emu.dk/itifolkeskolen.html>

10. Kommuner og skoler skal deltage i undersøgelser af effekten af digitale læremidler

Der sker løbende undersøgelser af effekten af at anvende digitale læremidler i undervisningen med henblik på at opnå yderligere viden om de faglige, pædagogiske og ressourcefrigørende effekter. For at opnå tilskud fra puljen til digitale læremidler skal kommuner, skoler og lærere deltage i f.eks. spørgeskemaundersøgelser og interviews. Der kommer direkte information om undersøgelser, som kommuner, skoler og lærere er forpligtet til at deltage i, kommuner, skoler og lærere har ingen initiativforpligtelse i denne forbindelse.

Anbefalinger til de digitale læremidler i 2017

De digitale læremidler skal ikke leve op til anbefalingerne for at blive tilskudsberettigede, men anbefalingerne skal ses som råd til kommuner og skoler i forhold til f.eks. indkøb, og som input til producenterne fremtidige udvikling af digitale læremidler.

1. Uafhængighed af platforme

Den fællesoffentlige indsats for it i folkeskolen lægger op til en BYOD-strategi (bring your own device-strategi), hvor skolerne opfordrer eleverne til at medbringe egen pc eller tablet til brug i undervisningen. Skolen skal dog stille en digital enhed til rådighed for de elever, der ikke selv ønsker at medbringe en. Mange skoler anvender ”bring your own device-strategien” i større eller mindre udstrækning. Skolerne vil derfor ofte have behov for, at det digitale læremiddel kan anvendes på mange forskellige platforme eller i mange forskellige typer af webbrowsere. Det anbefales derfor, at producenterne tager højde for denne strategi i udviklingen af digitale læremidler.

Anbefalingen skal ses i sammenhæng med krav nr. 8 om, at oplysninger om enheder, styresystemer mv. skal fremgå af Materialeplatformen.

2. Opmærksomhed på implementeringen af brugerportalinitiativet

Anvendelsen af digitale læremidler forventes at udgøre en stadigt større del af undervisningsmaterialet i grundskolen. Med *Aftalen om et fagligt løft af folkeskolen* lægges der samtidigt op til en styrkelse af den digitale understøttelse af en række processer i og omkring undervisning, læring og kommunikation. Det sker bl.a. via brugerportalinitiativet, digitale elevplaner og digitalisering og forenkling af Fælles Mål.

Det anbefales, at der er stor opmærksomhed på arbejdet med implementeringen af brugerportalsinitiativet, herunder muligheder for tættere samspil mellem digitale læremidler og digitale læringsplatforme. Det anbefales derfor, at digitale læremidler indbygger funktioner til eksport af læringsindhold (fx læringsforløb) og resultater til digitale læringsplatforme, hvor det er relevant. Anbefalingen skal ses i sammenhæng med krav nr. 2 vedr. understøttelse af it-standarder.

3. Fleksible forretningsmodeller

Puljen til medfinansiering af kommunernes indkøb af digitale læremidler skal være med til at øge og styrke anvendelsen af it og digitale læremidler som en integreret del af undervisningen. Det er derfor vigtigt, at kommuner, skoler og lærere har mulighed for at indkøbe og anvende digitale læremidler på en nem, smidig og fleksibel måde. Derfor anbefales det, at producenterne understøtter denne udvikling ved at tilbyde fleksible forretningsmodeller. Det kan f.eks. være muligheden for at købe de digitale læremidler i mindre dele eller for en kortere periode eller muligheden for at købe åben adgang til en større række af læremidler. Ønsket er, at lærerne i højere grad kan inddrage forskellige læremidler i et undervisningsforløb.

4. Aftalen om et fagligt løft af folkeskolen

Med *Aftale om et fagligt løft af folkeskolen* får eleverne en længere og mere varieret skoledag. Der er tid til motion og bevægelse hver eneste dag, og der er tid til, at skolen kan åbne sig mod det omgivende samfund, så eleverne oplever, hvordan det, de lærer, kan bruges i virkeligheden. Med den nye folkeskole er der desuden tid til at arbejde på tværs af klasser, timer og fag samt anvende mere varierede undervisningsformer og -værktøjer, som motiverer og er lærerige for den enkelte elev. Endvidere øges fokus på læringsmålstyret undervisning, hvor de forenkledede Fælles Mål tydeligt viser, hvad eleverne skal lære. Samtidigt viser en undersøgelse af anvendelsen af digitale læremidler i folkeskolen ”*Effektmåling af anvendelse af digitale læremidler*”, at der er behov for flere digitale læremidler, der bl.a. understøtter en projekt- og undersøgelsesorienteret tilgang til undervisningen, læring i fællesskab og undervisningsforløb, der tager udgangspunkt i virkelighedsnære problemstillinger. Endelig er der potentiale for yderligere udvikling af digitale læremidler, der kombinerer læring og spilelementer.

Det anbefales derfor, at producenterne har fokus på at understøtte elementerne i *Aftale om et fagligt løft af folkeskolen* og de typer af læremidler, som effektmålingen viser, der er få af, i den fremadrettede udvikling af digitale læremidler.

Læs mere om *Aftale om et fagligt løft af folkeskolen* og den nye folkeskole på:

<http://uvm.dk/den-nye-folkeskole>

Læs mere om den gennemførte "*Effektmåling af anvendelse af digitale læremidler*" på:

<http://www.uvm.dk/Uddannelser/Folkeskolen/Laering-og-laeringsmiljoe/It-i-undervisningen/Effekten-af-digitale-laeremidler>

Ensartning af tildelingskriterierne i 2017

I 2017 skal alle digitale læremidler leve op til samtlige tildelingskriterier uanset oprindeligt godkendelsestidspunkt.

Tildelingskriterierne for puljen er løbende blevet justeret. I 2014 blev indført et nyt krav om tilgængelighed for læse- og skriveteknologi samt et præciseret krav om interaktivitet i betydelig grad. De nye krav var dog kun gældende for nye digitale læremidler, dvs. læremidler, der blev registreret på Materialeplatformen fra 1. januar 2014. Dermed er der i dag en række læremidler, som ikke lever op til de krav, der blev indført i 2014. I 2017 vil tildelingskriterier derfor blive ensartet, så alle digitale læremidler skal leve op til samtlige tildelingskriterier for at blive godkendt, uanset oprindeligt godkendelsestidspunkt.